

KURIER Popularny

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej

Rok III Nr 174 (605)

Łódź, poniedziałek 30 czerwca 1947 r.

CENA 3 ZŁ

Przemówienie Prezydenta RP wygłoszone w Szczecinie w Dniu Święta Morza

WARSZAWA (PAP). Obywateli! Myśl, aby centralnym punktem tego rocznych uroczystości „Święta Morza” stał się odzyskany przez Polskę prastary piastowski Szczecin, ma głębokie uzasadnienie.

Jest dla nas rzeczą niezmiernie ważną, aby zarówno wszyscy rodacy nasi, jak przyjaciele i sprzymierzeńcy uświadomili sobie w pełni, że Polska, odrodzona z potwornej hitlerowskiej tyranii i niewoli, żyje dziś i rozwija się inaczej, niż przed wojną.

W tych nowych warunkach również i problem morza nabiera dla nas innego, daleko szerszego i głębszego znaczenia.

O wielkim znaczeniu morza dla Polski i dla jej losów w najbliższej i najdalej przyszłości mówi nam tutaj nie tylko sąsiedztwo żywiołu morskiego, nie tylko widok szeroko rozrzuconych terenów portu i ruch kraczących po nim okretów morskich.

O znaczeniu i zasięgu problemu morza mówi nam tu bardziej wydatnie i jasno rozległość ich i przestrzeń, która oddziela delty dwóch prastarych, macierzystych rzek słowiańskich: Odry i Wisły.

SYMBOL BOHATERSTWA I MECZENSTWA
Tu z tego miejsca lepiej, niż z ja-

Morze — to rozwój współpracy międzynarodowej

Morze — to potężne źródło bogactw

Morze — to wielkie pole do pracy

Morze — to rozkwit handlu zagranicznego

Kiejkolwiek innego zakątka ziem polskiej przemawiają do serc naszych dzieje bohaterskie choć me czeskiego szlaku tysiącletniej walki, tragedii i sław narodu polskiego. Tu w atmosferze tradycji historycznej, która tchnie mury, popioły i wspomnienia tego miasta z wyjątko-

wa siłą, można też odczuwać wielkość przemian, jakie przeżywa dziś nowa Polska i potężna dziejowa moc przemian, bowiem od nich to przyszłe pokolenia znaczący będą nowy okres naszej historii: odczystej. Szeregiem fatalnych dla nas, a w następstwie i dla Europy dzieł-

wych skutków ekspansji germanizmu na wschód było:

1) Wypchnięcie Polski ze środka Europy.

2) Systematyczne odrzucanie nas od morza i wielkich szlaków handlowych.

3) Narzucanie nam w wyniku tej ekspansji jednostronnego i najmniej korzystnego dla nas kierunku gospodarki, który osłabiał aktywność polskiej ekonomiki i prowadził do upośledzenia miast, rzemiosła, przemysłu i handlu, a więc opóźniał rozwój sił wytwórczych w kraju.

NASZE ZADANIA

Wyzwolony dziś z drapieżnych pazurów najeźdźcy niemieckiego narodu polski musi nie tylko leczyć rany i odbudowywać ruiny spowodowane wojną. Musi on równocześnie podjąć olbrzymi wysiłek, aby wyrównać

spowodowane przez wielowiekowe warunki zacofanie techniczne, kulturalne, gospodarcze i przyspieszyć tempo rozwoju.

Z tym podstawowym zadaniem związany jest jak najściślejszy i problem naszej pracy na morzu.

Morze to nie tylko piękny, wspaniały żywioł. Morze przede wszystkim to wielkie pole pracy, to potężne źródło bogactw, to rozległe szlaki żegluzi wiążące kraj ze światem, to niezwykle czynnik w gospodarstwie ogólnonarodowym i jeszcze bardziej pomyślny czynnik dla rozwoju handlu i współpracy międzynarodowej.

Odzyskawszy niepodległość w roku 1918, odzyskałszy i skrawek morza. Od tego czasu w psychice naszego narodu zaczęła sobie żłobić ponownie miejsce świadomość znaczenia morza dla naszego bytu gospodarczego i państwowego.

Dziś problem morza — to problem przekształcenia Polski z upośledzonego lądowego w przodujący ekonomicznie kraj przemysłowo-morski.

Już przed wojną nowo zbudowany port polski w Gdyni wysunął się na pierwsze miejsce w obrotach portów bałtyckich. Obecnie Polska rozporządza trzema wielkimi portami i kilkunastu mniejszymi na szeroko 500-kilometrowym wybrzeżu morskim.

(Dalszy ciąg na str. 2-ej)

Wszystkie kraje z wyjątkiem Hiszpanii

powinny otrzymać pomoc USA

PARYŻ (PAP). Dzienniki „Aube” i „Monde” otrzymały z kół oficjalnych informacje o wystąpieniu mi-

nistra Bidault na konferencji paryskiej.

Okazuje się, że min. Bidault wypowiedział się za udziałem wszystkich krajów europejskich w pomocy amerykańskiej, za wyjątkiem Hiszpanii. Min. Bidault zaznaczył jednak, że komitety jakie mają być utworzone dla realizacji planu Marshalla, mają się składać z przedstawicieli narodów najbardziej zainteresowanych i najbardziej poszkodowanych wskutek inwazji hitlerowskiej.

Jugosławia wyraziła zgodę na wzięcie udziału w obradach paryskich

PARYŻ (PAP). Agencja France Presse donosi, że ambasador jugosłowiański w Paryżu wręczył na Quai d'Orsay notę, która stwierdza, że rząd jugosłowiański interesuje się konferencją 3 ministrów spraw zagranicznych w sprawie propozycji sekretarza stanu USA o tyle, o ile ta propozycja może ułatwić odbudowę gospodarczą krajów europejskich oraz wzmocnić współpracę pokojową między narodami w oparciu o zasady karty ONZ.

Rząd jugosłowiański deklaruje gotowość wzięcia udziału w rozmowach wstępnych.

Prawdziwe oblicze de Gaulle'a

- chciałby ograniczyć działalność związków zawodowych

PARYŻ (PAP). General de Gaulle wygłosił w Lille długie

przemówienie, w którym przedstawił program swej partii. Mówca podkreślił, że partia jego będzie dążyła do ścisłej współpracy Francji z mocarstwami zachodnimi, a w szczególności ze Stanami Zjednoczonymi.

De Gaulle zaznaczył, że Francja w wyniku wojny jest w znacznym stopniu osłabiona, podczas, gdy inne mocarstwa zwiększyły swą potęgę.

Poruszając problem stosunków amerykańsko-radzieckich, de Gaulle uważa, że Francja powinna być do odegrania roli pośrednika.

Omawiając sytuację gospodarczą Francji, de Gaulle wysunął koncepcję ograniczenia działal-

ności związków zawodowych i utworzenia pewnego rodzaju syndykatów, w skład których wchodziłoby pracownicy i pracodawcy.

O potrzebie współpracy między Wschodem a Zachodem

LONDYN (PAP). — Podczas imprezy w Brighton, zorganizowanej przez towarzystwo przyjaciół ONZ, generalny prokurator sir Hartley Shawcross stwierdził, że manifestowana przez Zw. Radziecki i in. państwa wschodnio-europejskie wola

współpracy gospodarczej jest bardzo doniosłym krokiem naprzód.

Jest to — jak podkreślił sir Hartley Shawcross — obecnie szczególnie ważne w związku z planami odbudowy ogólnoeuropejskiej.

Zakończenie strajku we francuskich kopalniach węgla

PARYŻ (PAP). Po zapoznaniu się z propozycjami rządu, w związku z produkcją globalną federacja górników postanowiła, że praca w kopalniach węgla zostanie wznowiona w poniedziałek rano.

Ministerstwo produkcji przemysłowej przyznało premię 35

franków za dzień pracy z tytułu zwiększenia produkcji globalnej. Do tej premii dodaje się premię indywidualną, która waha się w zależności od wydajności pracy. Postanowienia te obowiązują wstecz od dnia 1-go czerwca br.

SPOSOBY na podniesienie popularności

WASZYNGTON (PAP). — Na zebraniu „Towarzystwa popierania postępu u kolorowych” prezydent Truman zaapelował o lepsze traktowanie Murzynów w USA, motywując ten apel zasadami demokratycznymi. W kołach politycznych widzą w tym apelu Trumana nową próbę zwiększenia swej osobistej popularności, podobnie, jak to było w wypadku weta przeciwko ustawie antyrobotniczej.

Amerykański dziennikarz oskarżony o zdradę stanu

NOWY JORK (PAP). Z Bostonu donoszą, że niejaki Douglas Chandle, 58-letni dziennikarz z Baltimore, został uznany przez sąd za winnego zdrady stanu.

Był on oskarżony o to, że pod fałszywym nazwiskiem występował podczas wojny jako autor propagandowych audycji niemieckich, przeznaczonych dla USA.

Kara wymierzona będzie w późniejszym terminie. Grozi mu maksimum kara śmierci, a jako minimum 5 lat więzienia i grzywna w wysokości 10 tys. dolarów.

Nacjonalizacja banków na Węgrzech

BUDAPESZT (PAP). Na konferencji międzypartyjnej partie koalicyjne zgodziły się na upaństwowienie wszystkich wielkich banków na Węgrzech.

Tydzień na widowni Międzynarodowej

Szósta rocznica - Dyskusja rozpoczęta

Robotnicy U S A protestują — Kiedy Francja wróci do równowagi?

Szósta rocznica najazdu Hitlera na ZSRR która upłynęła w ub. tygodniu, dała okazję kołom demokratycznym na całym świecie podkreślenia, że nie dopuszczą one więcej do możliwości powtórzenia wojny. Hitler, napadając w roku 1941 na Związek Radziecki, był pewny, że zjedna sobie tym sympatię narodów zachodnio-europejskich i Ameryki. Przeciwnie w tym czasie zastępca Hitlera, Hess, wyładował w Anglii, by w ekskluzywnym zamku lady Astor, prowadzić rozmowy z reakcyjnymi lordami na temat zawarcia pokoju z Anglią.

Ta gra nie udała się Hitlerowi, narody Zachodu nienawidziły hitlerowskiego barbarzyństwa.

Dziś również istnieją ciemne siły, które pragnęłyby wykopać przepaść między ZSRR i resztą świata. Ale masy ludowe na całym globie ziemskim nie chcą wojny i nie dopuszczają, aby machinacje podżegaczy wojennych mąciły pokój światowy.

DWIE REAKCJE

Ośrodkiem zainteresowania opinii publicznej jest konferencja paryska ministrów spraw zagranicznych — ZSRR, Francji i Wielkiej Brytanii. Przez kilka dni prasa światowa snuła domysły na temat, czy rząd radziecki weźmie czy nie weźmie udziału w tej naradzie. Gdy nadeszła pozytywna odpo-

wiedź Molotowa, brytyjska Izba Gmin zareagowała na to jednoznacznie oklaskami, a Stany Zjednoczone — oświadczeniem ministra skarbu Snydera, który poprosił oświadczyć, że USA nie dadzą tak łatwo pieniędzy na „plan Marshalla”. Te dwie reakcje może najlepiej charakteryzują obecny układ stosunków międzynarodowych.

Polska zgłosiła również gotowość udziału w dyskusji nad planem Marshalla, co na kontyngencie europejskim, a zwłaszcza we Francji wywołało bardzo przychylny komentarz.

TO BYŁ TYLKO GEST

Veto Trumana przeciw ustawom antyrobotniczym okazało się pustym gestem, niewiadomo czy podyktowanym bezsilnością, czy wyrachowaniem przedwyborczym. W każdym razie stworzyło ono w Ameryce okres buntu mas pracujących, wyrażających się w strajkach, przede wszystkim górników, które unieruchomiły tysiące warstw pracy i setki tysięcy rąk robotniczych. Jednakowoż w obecnym stanie terroru reakcyjnego, panującego w Ameryce trudno jest spodziewać się większych rezultatów akcji amerykańskich związków zawodowych.

Półki amerykańska klasa robotnicza nie zjednoczy się i nie sięg-

nie po władzę polityczną, póty w Ameryce panować będzie ślepy kult dolara, póty Stany Zjednoczone rządzone będą przez trusty, karle i garść miliarderów, władających bankami, fabrykami, prasą, radiem, kinem, — dyktując masom pojęcia moralności i wygodne dla kapitalistów — wyobrażenie polityczne.

PO DRAMATYCZNYM APELU

Sytuacja Francji przedstawia się nadal krytycznie. Reformy finansowe rządu Ramadier początkowo spotkały się ze sprzeciwem Zgromadzenia Narodowego, którego komisja odrzuciła w pierwszym czytaniu projekt rządowy.

Na skutek nowego dramatyczne-

go apelu Ramadier, komisja zrewidowała swe pierwotne stanowisko, a powielogodzinnych debatach wewnątrz parlamentarnego klubu socjalistów, Zgromadzenie Narodowe uchwaliło projekt rządowy.

Chwilowo więc luka została zatłaczana, chociaż strajki wybuchające raz po raz, świadczą o gorączce, trawiącej organizm Francji.

Ponieważ trudno jest rządzić długo przy pomocy apelów, należy sądzić, że po zakończeniu kongresów partyjnych komunistów, socjalistów i MRP, które właśnie już się odbywają, albo wkrótce odbędą, — sytuacja polityczna Francji wróci do równowagi, opartej na sojuszu partii robotniczych.

(J. W.)

W paru słowach

Z powodu gęstej mgły 1516 tonowy parowiec grecki „Meroni” zderzył się ze statkiem duńskim „Stal” (2242 ton) i zatopił go w odległości 14 mil na północny wschód od Dun-geunes w hrabstwie Kentu.

Brytyjski statek przybrzeżny wy-ratował 24 rozbitków, w tym brytyl-skiego pilota okrętu i odtransporto-wał ich do Douvre. Okrety ratowni-cze weszły w akcję i poszukiwały reszty ofiar.

Rehter donosi, że w rozruchach i walce Hindusów z Muzułmanami było 4 zabitych i 12 rannych. Niepo-kój miał miejsce głównie w centrum miasta. Rzucono granaty oraz użyto broni palnej. Zaburzenia wywarzyły się pomimo godziny policyjnej.

Szef Sztabu Generalnego Imperium Brytyjskiego marszałek Lord Mont-gomery wziął udział w 3 godzin-nyim zebraniu Komitetu Obrony Po-ludniowo-wschodniej.

Marszałek Tito przyjął w płatek w Bled brytyjskiego generała Mac Lean'a.

Zjazd bojowników pióra
Obrady współpracowników prasy podziemnej w Warszawie

WARSZAWA (SAP). — Pod pro-tektozem tow. Premiera Józefa Cyrankiewicza odbył się wczoraj w Warszawie pierwszy Walny Zjazd Delegatów Związku Pracowników Prasy Podziemnej, który zgromadził około 200 delegatów z całej Polski.

Na zjazd przybyli redaktorzy i współpracownicy dzienników i perio-dyków konspiracyjnych. Reprezentowali oni szeroki wachlarz politycz-ny z wyłączeniem prasy organizacji faszystowskich jak ONR i NSZ.

Jedną z podstaw działalności związku pracowników prasy podziemnej jest kontynuacja walki o demokrację i sprawiedliwość spo-łeczną, która przyświecała jego członkom w latach walki z okupantem, a dziś jest wytyczną pracy dla Polski Ludowej. Po zagajeniu prze-wodniczącego komitetu organizacyj-nego Związku tow. red. Teofila Gło-wackiego przewodnictwo objął dy-ryktor Instytutu Pamięci Narodo-wej tow. dr. St. Płoski, który powo-łał do prezydium drukarzy i kolpor-terów prasy podziemnej — Chel-chowską, Rafała Pragę, Ewę Wa-zowską, Wasowicza, T. Głowackiego, Litwińskiego, Deca, Skrzyńskiego i Fiszczyńskiego.

Przemówienie powitalne wygło-sił płk. Sęk-Malecki w imieniu Związku Uczestników Walki Zbroj-

nej o Niepodległość i Demokrację oraz red. M. Krzpekowski w imie-niu Zarządu Głównego R. P.

WKŁAD W WALKĘ

Z kolei referat o wkładzie prasy podziemnej w walce o niepodległość wygłosił poseł Arczyński.

Rozpoczynając od zdania Mieczysława Niedziałkowskiego — „kto z nas przeżył, zjedzie w podziemia i dalej poprowadzi walkę” — referent wskazał na rolę prasy podziemnej jako czynnika mobilizującego masy narodu do walki, umacniają-cego je w oporze, przygotowującego akcje zbrojne i piętnującego czyny niegodne Polaka.

Pos. Arczyński przytoczył nastę-pnie dane przez Instytut Pamięci Na-rodowej dotyczące rozwoju czasopi-sm podziemnych w latach 1939 — 1945. Charakterystycznym rysem, któ-ry ujawnia ta statystyka jest stały wzrost ilości czasopism do wybuchu powstania warszawskiego i nagły spadek — po nim. Ogólna liczba dzienników i periodyków, która wy-nosiła w roku 1939 — 28 pozycji, rosła kolejno w następnych latach do 180, 214, i 322 tytułów. W 1944 wynosiła 318, zaś w 1945 — już tylko 20.

Dłuższy wstęp referatu poświęcił pos. Arczyński ocenie miejsca skrom-nych i cichych pracowników prasy podziemnej, którzy pracując w piw-nicach, pokryjonym, narażeni byli nieraz na niemiłe niebezpieczeń-stwa niż bojownicy dywersji. Na zakończenie swego przemówienia pos. Arczyński wskazał na wielką rolę prasy demokratycznej, która wskazywała społeczeństwu właściwy kierunek dążeń i walki.

Z kolei referat organizacyjny wygłosił tow. red. Głowacki, przedsta-wiając dotychczasowe prace Kom-

itetu Organizacyjnego i zamierzania na przyszłość.

Inicjatywa utworzenia związku pracowników prasy podziemnej wy-szła od Wydziału Wykonawczego Związku Zaw. Dziennikarzy. Dnia 14 maja ub. roku, odbyło się zebra-nie pracowników prasy podziemnej, na którym powołano komitet Orga-nizacyjny, który z kolei dokonał za-legalizowania Związku i przygo-tował Zjazd.

Związek liczy w chwili obecnej już 1000 zarejestrowanych człon-ków.

Po referatach wywiązała się oży-wiona dyskusja, w wyniku, której uchwalono wybór Komitetu Tym-czasowego, który przeprowadzi roz-mowy ze Związkiem Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację w sprawie przyłączenia się do niego Związku Pracowników Prasy Podziemnej, na warunkach, które umożliwiłyby kontynuowanie zadań przewidzianych w statucie Związku Pracowników Prasy Podziemnej.

Do Komitetu wybrani zostali: Weber, Morawski, Głowacki, Jabłoński, Arczyński, Widy-Wirski, Świrski, Dziedzic, Samsonowicz.

Zjazd zakończyło uchwalenie rez-olucji ideowej, która stwierdza, że pracownicy prasy podziemnej kon-tynuować będą swoje osiągnięcia w pracy dla Polski w walce o utrwa-le nie demokracji i postępu.

Przy burzliwych oklaskach uchwa-lono wysłanie depezy do Prezydenta R. P. Bolesława Bieruty i Prezesa Rady Ministrów tow. Józefa Cyrankiewicza z zapewnieniem, że pra-cownicy prasy podziemnej walczą będą o realizację ideałów, które im przyświecały w okresie okupacji, kiedy walczyli o Wolną, Niepodle-głą Polskę Demokratyczną.

Niedorzeczne wypowiedzi Schumachera
na kongresie w Norymberdze

BERLIN (PAP). — Na kongresie niemieckiej partii socjal-demokra-tycznej w Norymberdze wystąpił Schumacher z przemówieniem, w którym podkreślił, że mocarstwa ok-upujące ponoszą odpowiedzialność za sytuację panującą w Niemczech.

Schumacher wysunął pod adre-sen państw okupujących szereg za-rzutów, skarżąc się na to, że nie daje się Niemcom możliwości odbu-dowania Niemiec. Schumacher przed-stawił swój punkt widzenia na plan Marshalla i wyraził przekonanie, że

plan ten dotyczy również Niemiec. Zdaniem jego, z pomocy amery-kańskiej powinny korzystać przede wszystkim 2 państwa — Niemcy i Francja. Schumacher zaznaczył, że życie gospodarcze Francji jest nie-zależne od Niemiec, wobec czego Francuzi winni być zainteresowani w tym aby struktura gospodarcza Niemiec nie została osłabiona.

W końcu Schumacher zagroził światu, że negatywny stosunek wo-bec Niemców „pociągnie za sobą fa-talne następstwa”.

Prasa radziecka o stanowisku ZSRR w Paryżu

OKAZANIE POMOCY EUROPIE
LEŻY W INTERESIE OBU STRON

MOSKWA (PAP). — Niedzielną „Prawda” przedstawia obszernie sta-nowisko rządu radzieckiego w sto-sunku do planu Marshalla.

Koła radzieckie — zaznacza dzien-nik — podkreślają raz jeszcze, że okazanie Europie pomocy przez U. S. A. leży w interesie obustronnym, bowiem z jednej strony ułatwiłoby ono odbudowę gospodarki państw europejskich, z drugiej zaś — u-możliwiłoby Stanom Zjedn. rozsze-rzenie rynków zagranych.

Delegacja radziecka uważa, że konferencja paryska nie powinna zajmować się sporządzeniem ogól-nego planu ekonomicznego, dla wszystkich państw europejskich, lecz powinna zbadać potrzeby ekono-miczne państw Europy na pod-stawie żądań, wysuniętych przez same te państwa.

Zdaniem bowiem delegacji ra-dzieckiej, próby sporządzenia pow-szechnego programu ekonomicznego dla państw europejskich na konfe-rencji paryskiej doprowadza do in-gerencji jednej państw w wewne-trne sprawy ekonomiczne innych

Bandy niemieckie
organizują napady
na transporty kolejowe

PRAGA (PAP). Jak donosi prasa cze-ska, w ciągu miesiąca maja r. b. padło ofiarą rabunku na terytorium Niemiec 8 transportów kolejowych z towarami przeznaczonymi dla Czechosłowacji.

Napadów na te transporty doko-nały zorganizowane bandy niemie-ckie.

państw.

Gazety radzieckie stwierdzają, że zadanie konferencji paryskiej polega na tym, by zorganizować współpra-cę państw europejskich przy sporzą-dzeniu zgłoszeń na potrzebny im po-moc ekonomiczną od Ameryki oraz, by wyjaśnić możliwości otrzymania takiej pomocy ze strony USA. Pra-sa radziecka wyraża przekonanie, że pomyślnie rozstrzygnięcie tego niełatwego zadania, będzie wielkim krokiem naprzód w rozwoju współ-pracy między poszczególnymi pań-stwami Europy oraz między tymi państwami i USA.

Zdaniem rządu radzieckiego w ba-daniu potrzeb krajów europejskich uczestniczyć winni nie tylko 3 pań-stwa, reprezentowane na obecnej konferencji paryskiej, lecz i inne państwa europejskie, a w pierw-szym rzędzie te, które podlegają ok-upacji niemieckiej i przyczyniły się do zwycięstwa nad wrogiem. Na potrzeby tych właśnie państw należy zwrócić szczególną uwagę, zaś b. państwa nieprzyjacielskie za-prosić należy dla konsultacji. Kwe-stie Niemiec delegacja radziecka roz-patrzy osobno, stwierdzając, że roz-strzygać ją winna nie obecna nara-da trzech ministrów, lecz rada mi-nistrów spraw zagranicznych, do której wchodzi również Stany Zje-dnoczone. Wreszcie, zdaniem dele-gacji radzieckiej, celem rozpatrzenia powyższych zagadnień, należy u-tworzyć komisję, składającą się z przedstawicieli innych państw euro-pejskich, przede wszystkim zaś wspomnianych państw sojuszni-czych.

Schacht przyrzeka światu

ujawnienie „czarodziejskiego planu”... po rehabilitacji

STUTTGART, (PAP). — Mimo, że ze strony amerykańskiej zaprze-czono oficjalnie, jakoby miano za-pytywać Schachta, o jego projek-ty dotyczące uzdrowienia gospo-darki niemieckiej, korespondent a-gencji AP stwierdza, że Schacht oświadczył mu w rozmowie, iż „wysoko postawione osobistości amerykańskie” sprowadziły go z

oboju na przesłuchanie w sprawie rozmaitych problemów gospodar-czych i politycznych.

Schacht ma nadzieję, że zosta-nie ostatecznie zrehabilitowany, a wtedy przyrzeka światu ujawnić swój „czarodziejski plan”, który przyczyni się rzekomo do uzdro-wienia Niemiec i Europy.

Przemówienie Prezydenta R P

(Dokończenie ze str. 1-szej)

W oparciu o najcenniejsze uczu-cia patriotyzmu obywatelskiego, o za-pał i wolę czynu milionowych rzesz młodzieży polskiej, o hart i poświęce-nie robotników, chłopów o wiedzę i oddanie inteligencji, w oparciu o ro-zumną, przewidującą i dobrą nara-dę kierowaną politykę rządu demo-kratycznego — Polska pokonywa-je pomyślnie trudności najcięższego o-kresu powojennego, dźwiga się szyb-ko z ogromu zniszczeń, wymaga swe sily i osiąga sukcesy w wielkim hi-storycznym dziele przemiany z kra-ju upośledzonego technicznie i gospo-darczo w kraj postępowy przemysło-wo-morski. Polska znajduje się w centrum Europy i jej rosnąca już dziś aktywność w sferze wymiany i handlu z krajami sąsiedzkimi i w o-brotach światowych jest niezwykle pozytywnym czynnikiem w ogólnym rozwoju gospodarczym i we współ-pracy pokojowej państw europejskich.

Tak często tragiczne, lecz wyjąt-kowe i przedziwne dzieje naszej Oj-czyzny wiozły na nas zadanie wiel-kie. Stworzyły one również szcze-gólnie pomyślnie warunki dla realizo-wania tych historycznych zadań.

Wyrównad wielką krzywdę upośledzenia, krzewić dobrobyt, któryby nigdy nie stał się źródłem zaborczo-

ci, rozszerzać wymianę handlową któ-ra najracjonalniej uzupełnił nawza-jem działalnością gospodarczą poszczególnych krajów, wnieść swój wkład do odbudowy Europy zapew-nić wszystkim jej narodom ludzką egzystencję bez krzywd i ekstermi-nacji, bez rozdarcia na bloki i bez zmyru zbrojnego.

Trzebić wytrwale i konsekwentnie jadowite chwasty pangermanizmu, hitleryzmu, i wilczych narowów niemieckich junkrów i baronów prze-mysłowych.

Utrwalając tak krwawą ceną oku-płone fundamenty pokoju i stać się dźwignią postępu i strażnikiem bez-pieczeństwa w sercu Europy.

Oto jak my Polacy, rozumiemy swe zadania.

Moralne zobowiązanie dopomoże-nia Polsce w szybkim i pomyślnym uskutecznieniu tego zadania spada, sądzimy, również na te postępowe i kulturalne narody świata, które pragną szczerze, aby zniszczona przez barbarzyństwo hitlerowskie Europa odrodziła się znnowu po ciężkich kłopotach życia, aby w kultural-nym i gospodarczym pochodzie ludz-kości odgrywała jak najbardziej czyn-ną i postępową rolę. Polska gotowa jest wnieść swój wkład do tego dzie-la. Polska spełni swe zadanie.

Na marginesie Konferencji Tizech w Paryżu

AKCES POLSKI

Jaką rolę może odegrać nasz kraj w planie Marshalla?

Minister spraw zagranicznych Polski oświadczył, że Polska ma zamiar uczestniczyć w dyskusji, dotyczącej realizacji planu Marshalla, a jednocześnie przedstawić ciele dyplomatyczne Polski notyfikowali w stolicach zainteresowanych czterech mocarstw ten zamiar Rządu Polskiego. W ten sposób Rząd R. P. podkreślił, że Polska chce brać czynny udział w odbudowie całej Europy.

Ten krok Polski oceniony został pozytywnie w stolicach mocarstw, szczególnie w Londynie, jak to wynika z głosów prasy brytyjskiej. Polska dała bowiem akcesem swoim wyraz gotowości dołączenia swojego wkładu do odbudowy gospodarczej Europy w miarę swych możliwości, mimo ogromnych zniszczeń wojennych.

Nie mogło to ująć uwagi Anglików jak i fakt, że w chwili, gdy cała Europa boryka się z trudnościami, Polska bez oglądania się na pomoc zagranicy dąży wytrwale do swej odbudowy i mobilizuje własne, bardzo poważne środki, aby w tempie przyspieszonym usunąć zniszczenia wojenne i podnieść własną produkcję, która wystarczałaby nie tylko na potrzeby własne Polski, ale i na potrzeby innych państw.

ROLA POLSKI

Luźna propozycja Marshalla, znana pod nazwą planu, ma być planem wzajemnej pomocy zarówno europejskiej, jak i międzykontynentalnej. W planie tym, ze względu na swe możliwości, Polska może odegrać bardzo poważną rolę przez swój stały wysiłek w kierunku wzmocnienia produkcji. Pod tym względem Polska może zająć bardzo dobre miejsce wśród innych państw.

Jeżeli bowiem prawdą jest twierdzenie ekonomistów, że podstawą odbudowy gospodarczej Europy jest węgiel i stal — to Polska, siłą rzeczy może się przyczynić poważnie do odbudowy Europy pod warunkiem, że otrzyma wzajemną pomoc, konieczną do zintensyfikowania swej produkcji w ogóle, a produkcji tych dwóch podstawowych produktów węgla i stali w szczególności.

DOŚWIADCZENIA DWU LAT

Od samego początku dyskusji prasowej nad planem Marshalla ta rola Polski brana była poważnie pod uwagę szczególnie przez prasę brytyjską. Takie ustosunkowanie się do możliwości Polski było w pełni uzasadnione.

Wszak w dwa lata zaledwie od chwili zakończenia działań wojennych Polska stała się najpoważniejszym i bodaj, że jedynym na

większą skalę eksporterem węgla, który zasila dziś tym cennym produktem dosłownie całą Europę, gdyż nawet te państwa, które same produkują węgiel, lecz w ilościach na nich potrzeby niewystarczających. A przecież węgiel nie jest jedynym produktem eksportowym Polski. Eksportujemy bowiem sporą liczbę fabrykatów, nawet takich artykułów konsumpcyjnych, które już dziś zaczynamy produkować ponad własne potrzeby.

WZAJEMNA POMOC

Jeżeli przeto plan Marshalla ma na celu w pierwszym rzędzie stworzenie pewnej europejskiej organizacji samopomocy, która drogą o-

żywionej wymiany dążyć będzie do bardziej racjonalnego podziału dóbr, to rola Polski w tym planie będzie miała kapitalne znaczenie. I jeśli nawet — sądząc z ostatnich wypowiedzi amerykańskiego sekretarza skarbu Snydera — plan Marshalla nie oznaczał żadnego faktycznego zaangażowania Stanów Zjednoczonych w organizację wzajemnej pomocy, to samo pobudzenie Europy do stworzenia stałej organizacji europejskiej o charakterze samopomocy będzie miało ogromne znaczenie dla odbudowy gospodarczej Europy.

Trudno jest jednak przypuszczać, by mowa harwardzka gen. Marshalla stanowiła tylko osobis-

tą opinię mówcy, jakby należało sądzić z oświadczenia Snydera. Wobec zbliżającego się nieuchronnie okresu depresji ekonomicznej Ameryki potrzebuje w takim samym stopniu Europy, jak Europa Ameryki. A w tych warunkach plan Marshalla nie może się ograniczać wyłącznie do kontynentu europejskiego, lecz musi nosić charakter planu międzykontynentalnego, obejmującego obie półkule w równym stopniu. W planie tym zaś Polska może uczestniczyć w bardzo poważnym stopniu zarówno przez wzgląd na swe dotychczasowe osiągnięcia, jak i przyszłe możliwości.

Leon Huczyński

Tradycyjna współpraca socjalistów Polski i Czechosłowacji

W związku z pobytem w Warszawie socjalistycznych parlamentarzystów czeskosłowackich przedstawiciel Socjalistycznej Agencji Prasowej przeprowadził rozmowę z prezesem Klubu tow. Jarosławem Hladky.

„Jestem po raz pierwszy w Polsce — mówi tow. Hladky. Już jako student interesowałem się sprawami Waszego kraju. Poznałem częściowo mentalność i psychikę narodu polskiego z czytania polskiej literatury. Jestem szczęśliwy, że mogę obecnie bezpośrednio poznać Polskę i jej społeczeństwo”.

— Jak się przedstawia zagadnienie jednolitości partii robotniczych w Czechosłowacji?

— Narodowy front w Czechosłowacji składa się z ośmiu partii politycznych: 1) Czeska Partia Socjal-Demokratyczna, 2) Słowacka Partia Socjal-Demokratyczna, 3) Czeska Partia Komunistyczna, 4) Słowacka Partia Komunistyczna, 5) Partia Narodowo-Socjalistyczna, 6) Partia Ludowo-Katolicka, 7) Słowacka Partia Demokratyczna, 8) Partia Słobody. Narodowy Front ma Komitet Koordynacyjny, który uzgadnia wszystkie sporne problemy między poszczególnymi partiami.

W radzie reprezentowanych jest tylko 6 partii politycznych. Słowacy socjal - demokraci oraz partie Słobody nie są reprezentowane w radzie, ze względu na fakt późniejszego powstania tych partii.

— Między socjal-demokratami a komunistami w Czechosłowacji nie ma, podpisanej jak w Polsce, umo-

wy jednolitofrontowego działania, natomiast w zależności od potrzeb państwa, w zależności od sytuacji patrie robotnicze ściśle ze sobą współpracują, uwzględniając wspólną taktykę działania. W najbliższej przyszłości nastąpi utworzenie jednej partii socjal - demokratycznej Czechosłowacji z połączeniem czeskiej i słowackiej partii socjal-demokratycznej.

— Jak się przedstawia sprawa przebudowy Czechosłowacji w planach Waszego Rządu?

— Chcielibyśmy jak najprędzej zakończyć przebudowę gospodarczą i społeczną Czechosłowacji. Wprawdzie rekonstrukcja np. przemysłu narodowego z punktu widzenia ustawodawczego oraz organizacyjnego została przeprowadzona, ale liczne problemy pozostają jeszcze do uregulowania. Na pierwszym miejscu stawiamy tu sprawy finansowe, a w szczególności sprawę odszkodowań, które ma do zapłacenia Rząd Cechosłowacki różnym akcjonariuszom angielskim, amerykańskim oraz czeskim w wyniku upaństwowienia czeskosłowackiego przemysłu.

W ramach ogólnopństwowej przebudowy socjalnej przewiduje się ubezpieczenie wszystkich warstw społecznych. Dotychczas bowiem u-

bezpieczonymi byli tylko urzędnicy państwowi oraz samorządowi, jak również robotnicy i pracownicy umysłowi. Nie byli natomiast ubezpieczeni chłop, rzemieślnicy, pracujący przy własnych warsztatach, kupcy itp.

Na zakończenie tow. Hladky mówi nam o węzłach tradycji i przyjaźni, łączących Polską Partię Socjalistyczną i Czechosłowacką Partię Socjal-Demokratyczną.

Socjal-demokratyczna partia Czechosłowacji miała już w 1890 roku kontakt z Polską Partią Socjalistyczną.

Tow. tow. Limanowski i Daszyński odwiedzali Czechosłowację. Z tym ostatnim spotkałem się w 1927 roku na Międzynarodowym Zjeździe w Wiedniu.

W dalszym ciągu obie nasze partie będą kontynuowały tradycyjną współpracę dla dobra naszych narodów i ruchu socjalistycznego.

Pozdrawiam wszystkich — Towarzyszy i Towarzyszy Polskiej Partii Socjalistycznej w imieniu Socjal-demokratów Czechosłowackich, życząc Wam dalszej owocnej pracy.

W zwycięstwie socjalizmu widzę gwarancję światowego pokoju.

Odbudujemy naszą stolicę

Odezwa Naczelnej Rady Odbudowy Stolicy

Pierwszy etap wielkiej bitwy o odbudowę Warszawy został zakończony. Stolica Polski tętni dziś życiem — jest bijącym mocno sercem i pracującym intensywnie mózgiem całego kraju.

Bitwę o życie Warszawy wygrała cała Polska!

Rząd — przez powzięcie i realizowanie decyzji o odbudowie stolicy; Ludność Warszawy — przez gromadne stawianie się do pracy na dymających jeszcze zgłiszczach i ruinach;

Cały naród — przez żywiołową pomoc, niesioną z każdego zakątka kraju dla bohaterów miasta. Osiągnięto już dużo — lecz jeszcze o wiele za mało wobec ogromu potrzeb.

Kilkadziesiąt tysięcy mieszkańców Stolicy żyje w piwnicach i grozących śmiercią ruinach;

20 tysięcy dzieci nie korzysta z łaski, bo brak jest szkół; Przeszło 20 milionów mtr. sześć. gruzu zalega dotąd miasto.

Osiągnięcie ostatecznego zwycięstwa w wielkiej i ciężkiej bitwie o Warszawę zależy od nas samych — Polaków.

Bitwę tę może wygrać tylko cały Naród Polski.

Dzięki ofiarności społeczeństwa odbudowaliśmy już most Poniatowski.

Z darów całego Narodu Polskiego odbudowuje się dziś most Śląsko-Dąbrowski, Dom Związków Zawo-

wych, Uniwersytet, Pałac Nauk i Umiejętności, Szkoły, Bursy Akademickie, Kościoły, Szpitale. Poza tym prowadzi się prace przygotowawcze pod budowę Domu K.C.Z.Z. i Domu Chłopa. Urządzenia te i instytucje służyć będą każdemu bez wyjątku mieszkańcowi Rzeczypospolitej.

Rozpoczynając drugi etap wielkiej mobilizacji sił Narodu o przyspieszenie Odbudowy Warszawy, wzywamy gorąco wszystkich bez wyjątku Polaków w Kraju i rozsiansych po całym świecie:

SPIESZCIE Z POMOCĄ WSTAJĄCEJ Z GRUZÓW STOLICY!

NIECH CAŁY NARÓD ODBUDOWUJE BOHATERSKĄ WARSZAWĘ!

Zbiorowym wysiłkiem wszystkich Polaków musimy jak najszybciej oczyścić Warszawę ze straszliwej hitlerowskiej spuścizny zgłiszcz i ruin.

Naszą wspólną ofiarnością musimy sprawić, aby Warszawa stała się miastem naprawdę godnym nazwy Stolicy wielkiego Narodu Polskiego.

Każdy Polak, wpłacając na Odbudowę Warszawy, będzie jej współtwórcą i budowniczym.

Zgodnym wysiłkiem całego społeczeństwa odbudujemy Serce Warszawy — jej śródmieście, a po tym dalsze dzielnice.

CAŁY NARÓD ODBUDOWUJE SWĄ STOLICĘ — WARSZAWĘ. NACZELNA RADA ODBUDOWY M. ST. WARSZAWY

NASZ felieton

Wymowna obrona

W Londynie ukazuje się od niedawna nowy tygodnik pod wielo obiecającą nazwą „Życie”. Fakt ten właściwie nie wiele powinien nas obchodzić, tak samo zresztą jak również najwyższej obojętności powinniśmy się odnosić do wypowiedzi tego pisma, nacechowanych rozmyślnym, złośliwym uprzedzeniem w stosunku do kraju ojezyste stego tak wydawców jak i czytelników, dla których jest ono przeznaczone. Jesteśmy już bowiem przyzwyczajeni w pewnym stopniu — aczkolwiek jeszcze ciągle trudno nam się nie dziwić — że poza granicami naszego kraju działają ośrodki mieniące się polskimi, jednakże wrogo nastawione ku wszystkiemu, co jest z Polski i co w tej Polsce się dzieje.

Jeśli jednak zajmujemy się tym nowym „Życiem”, techną starą zgnilizną, to dlatego, że zabrało ono głos w sprawie demaskującej całkowicie jego ukryte oblicze. Okazję ku temu dało stanowisko, jakie tygodnik ten, mieniący się nawiasem mówiąc katolikiem, zajął w stosunku do jednego ze zdrajców narodu słowackiego ks. Tiso. Fakt, że skazany niedawno przez Trybunał Narodowy w Bratysławie jeden ze sługusów hitlerowskich w okresie wojny był przypadkowo księdzem katolikiem, nie powinien naszym zdaniem być przyczyną wystąpienia w jego obronę przez pismo nazywające się katolikiem. Uważamy, że przyczyny są głębsze i bardziej istotne, wpływające raczej z innego źródła sympatii.

Nim ksiądz Tiso został przed kilku tygodniami osadzony przez Trybunał Narodowy swego kraju, jego postępowanie w okresie wojny zostało już przed tym dostatecznie ocenione przez wszystkie narody, które cierpiały pod ciężarem niemieckiej okupacji. W hitlerowskim systemie wyniszczania narodów ks. Tiso dobrze spełniał w owym czasie swoją rolę jako wierny wykonawca rozkazów Hitlera.

Inaczej myśli i inaczej postępuje „Życie”, które przytaczając między innymi list przewodniczącego b. „Słowackiej Rady Narodowej” w Londynie, głoszący, że „skazanie ks. Tiso było zbrodnią polityczną” — występuje w obronę tego zdrajcy i zaprzacza własnego narodu.

Ten fakt jest bardzo charakterystyczny, ta gorąca obrona tłumaczy wiele i wiele daje do myślenia. Lepszego świadectwa wydawać „Życie” nie potrzebowali sobie wystawiać. W ten sposób wyraźnie odcinają się od walki, jaka we wszystkich krajach okupowanej Europy prowadzona była z niemieckim barbarzyństwem.

SKOS

Zwłoki Roberta Froehlich

spoczęły na cmentarzu powązkowskim

W sobotę po południu odbył swoją ostatnią drogę cichymi alejami Powązek Tow. Robert Froehlich, wypróbowany i oddany działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, przewodniczący Centralnej Rady Oświaty i Kultury PPS.

Odprowadzili Go do grobu liczne rzesze współtowarzyszy pracy i walki o realizację ideałów socjalistycznych, odprowadzili Go czerwone sztandary Partii, której tyle swoich sił oddał, odprowadzili Go wypróbowani przedstawiciele polskiej klasy robotniczej, z której wyrósł i której ofiarował wszystkie umiejętności.

Nad otwartą mogiłą zabiera głos tow. Kurylowicz — „Musimy pracować dla kultury robotniczej i świata pracy” — mówił kiedyś tow. Froehlich. Działalności na polu szerzenia kultury i oświaty wśród mas robotniczych poświęcił On całe życie.

Z kolei w imieniu grona najbliższych towarzyszy Zmarłego, z którymi współpracował On dziesiątki lat, przemówił tow. Karniol.

Nad opuszczoną do grobu trumną orkiestra odegrała „Czerwony Sztandar”. Kiedy na świeżo usypianej ziemi spoczęły dziesiątki wieńców organizacji PPS, ZNMS, OM TUR, Związków Zawodowych itd., grób cały zniknął w powodzi kwiecistych. Żyjący oddali hołd pamięci kryształowego człowieka, oddanego syna klasy robotniczej, wypróbowanego działacza socjalizmu polskiego, wieloletniego bojownika Polskiej Partii Socjalistycznej.

Czytaicie

„POBUDKĘ”

Dwudniowa rewia harcerzy

zaprezentowała Łodzi powojenny dorobek ZHP

(a) Z okazji 35-lecia Harcerstwa Łódzkiego w dniach 28 i 29 bm. odbył się jubileuszowy zlot Chorągwi Łódzkiej.

Ok. 20 tys. młodzieży rozłożyło swe obozowiska w parku 3 Maja, Ludowym i Julianowie. Mimo tropikalnego nieomalże upału młodzież wykazała wiele żywotności i sprawności organizacyjnej i zaprezentowała społeczeństwu łódzkiemu dorobek swej pracy.

Występy taneczne, muzyczne czy chóralne zarówno drużyn żeńskich jak i męskich dały nam przegląd regionalnych ośrodków całej Polski. Począwszy od pięknych tańców góralskich, poprzez kujawiaka, do smętnych pieśni kaszubskich.

W dniu wczorajszym po Mszy św., ulicą Piotrkowską przed gmachem Zarządu Miasta przemarszował barwny pochód młodzieży. Harcerze przeszli swobodnym szykiem, urozmaiconym przepłatkami barwnymi ubiorami dzikich szczepów indyjskich,

Arabów itp. Przebiegały się oczywiście najchętniej zuchy, których starsi towarzysze nieśli w lekturach jak udzielnymi władciami plemion.

Mimo zmęczenia, wywołanego trwającą ponad dwie godziny defiladą, w godzinach popołudniowych na boisku sportowym WKS, zuchy, jak i starsze drużyny zorganizowały rewie i zawody sportowe.

Zlot zakończyło wesołe, wspólne ognisko.

Ten krótki — dwudniowy zalew zlot młodzieży, kamień i doskonałe przeszkolenie, dał nam obraz pracy harcerstwa powojennego, które nie tylko wychowuje dorastających chłopców, ale uczy ich organizacji pracy i rozrywek, umiaru w stosowaniu tych ostatnich, a wreszcie kanności — tej największej zalety ludzi cywilizowanych.

Harcerstwo, zyskuje coraz większe uznanie i zaufanie młodzieży.

Dowodem tego są zresztą cyfry na tablicach orientacyjnych na zorganizowanej wystawie, dotyczącej rozwoju i historii łódzkiej organizacji harcerki, w lokalu Komendy Chorągwi. — Podczas, gdy w roku 1939 w harcerstwie łódzkim było 4.516 dziewcząt, obecnie liczba ta wzrosła do 8.773 harcerki i zuchów. Wystawa poza tym ciekawa i ładna przedstawia faktyczny rozwój i dorobek harcerstwa od lat 35-tych.

Na dworcach łódzkich

Łódź stała się w nowych, rozszerzonych granicach państwa, centralnym węzłem komunikacyjnym. Wystarczy spojrzeć na mapę, aby stwierdzić, że miasto nasze leży dokładnie w samym środku kraju, na skrzyżowaniu dróg, prowadzących ze wschodu na zachód i z północy na południe. Przez dworce nasze, a zwłaszcza przez Łódź-Kaliską przechodzą codziennie dziesiątki pociągów dalekobieżnych. Przez dworce przelewa się stale wielkie fale publiczności. Dworzec stał się po prostu klasą.

Nie możemy teraz z braku kredytów myśleć o jakiejś kapitalnej przebudowie dworców łódzkich. Stare projekty przebudowy (tunele, poczekalnie) muszą nadal leżeć w archiwach. Ważniejsze jest, aby kolejnictwo nasze rozbudowało raczej swój tabor, wciąż niewystarczający dla potrzeb zwiększonego ruchu, aby zdobyło coraz więcej parowozów.

Ale, nie snując dalekosieżnych projektów w dziedzinie rekonstrukcji dworców, można nawet przy obecnych możliwościach zaprowadzić zmiany dla wygody pasażerów. A tymczasem — co tu owijać rzecz w bawełnę — i Łódź — Fabryczna i Łódź — Kaliska przypominają pod tym względem typową prowincję: zupełnie nie tak, jak przystało na największe działy pod względem liczebności mieszkańców miasto polskie. Będąc na dworcach, odnosi się wrażenie, jakby nikt nie dbał o ich modernizację.

Weźmy dla przykładu dworzec kaliski. Kiedy pociąg przybywa, lub odchodzi poczekalnie, perony i teren przydworcowy są dosłownie obłożone przez pasażerów. Dobrze, że samorząd pomyślał o przebudowie placu i przystąpił do budowy petlicy tramwajowej i podwójnych jezdní dla przyszłego, jednokierunkowego ruchu pojazdów. Ale co robią na tym polu koleje?

Do budowania podczas wojny hala kas nie może pomieścić publiczności. Kilometrowe ogonki przed kasami są zjawiskiem normalnym. Jedna kasa od strony ulicy sprzedaje bilety na pociągi podmiejskie, dwie — dla pracowników PKP i wojskowych, zaś bilety normalne na pociągi dalekobieżne sprzedaje się zaledwie w trzech kasach. Jest to stanowczo za mało i nie dziwnego, że po bilecie trzeba stać w kolejce do 2 godzin. Trudno opisać, co się przed tymi kasami dzieje. Ciągłe wynikają awantury. Wyobrażamy sobie, co by się tam jeszcze działo, gdyby kasy kolejowe „Orbisu” w mieście nie oddziaływały kas na dworcach. Trzeba bezwzględnie powiększyć, przynajmniej na okres lata, ilość kas.

Jest to tylko jedno zagadnienie. Na dworcach wiele jeszcze spraw czeka swojego rozwiązania. Nie ma specjalnego punktu sprzedaży peronówek, nie ma oddziału poczt i telegrafu, nie widać dbałości o to, aby publiczność miała, gdzie czekać latem na pociąg, brak tawek na peronach, szwankuje służba informacyjna, czego dowodem — taki klasyczny przykład. Przez megalopolę po upływie godziny od terminu przybycia donosi się o tym, że pociąg spóźnił się o... 30 minut.

STG.

Pożegnanie działaczy zagranicznych którzy przyczynili się do udzielenia Polsce pomocy

W sali audiencjonalnej Min. Pracy i Opieki Społecznej, tow. min. Kazimierz Rusinek w obecności wicemin. Giebartowskiego i dr. Pragerowej dokonał dekoracji krzyżami oficerskimi „Polski Odrodzonej” dwóch wybitnych działaczy charytatywnych. Byli to: szef działającej w Polsce delegacji szwajcarskiej „Don Suisse”, p. R. Courvoisier, którego inicjatywę zawdzięczamy wiele wspaniałych dowodów ofiarności szlacheckich Szwajcarów oraz szef amerykańskiej „Care” (Cooperative for American Remittances to Europe), jednoczącej 27 instytucji charytatywnych, p. Lucien Mac Donald, którego zabiegom i uczynności Polska zawdzięcza dziesiątki tysięcy amerykańskich paczek żywnościowych.

Min. Rusinek dokonał dekoracji obu zasłużonych działaczy w imieniu Prezydenta R. P. Po ceremonii nadania krzyżów oficerskich, licznie zebrani przedstawiciele rządu polskiego i naszych instytucji charytatywnych mieli sposobność

złożyć raz jeszcze opuszczającym Polskę działaczom zagranicznym słowa uznania i podziękę za wszystko, co w ciągu okresu powojennego uczynili dla ludności polskiej.

Zakonspirowana kasa w pianinie Wykrycie potajemnej gorzelni w Lublinie

W czasie akcji kontrolnej, przeprowadzanej na terenie Lublina, przedstawiciele Komisji Specjalnej natrafili w mieszkaniu Eugeniusza Bagały, właściciela składu materiałów piśmiennych na zamaskowaną fabrykę samogonu, mydła i reżnię.

Wszystkie „przedsiębiorstwa” znajdowały się w pełnym toku produkcji. O rentowności prowadzenia tych „fabryczek” świadczyły stosy banknotów krajowych i zagranicznych, ukrytych w pianinie spryciarza.

Sukces robotników i górników Nowy turbogenerator o mocy 15 tys. Kw.

Rybnickie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego posługiwało się dotąd turbozespołami o mocy 3200 kW i 3000 kW, które nie mogły pokryć zapotrzebowania Zjednoczenia w zakresie energii elektrycznej. Ostatnio uruchomiono nowy turbogenerator o mocy 15.000 kW na kopalni Chwałowice.

Praca nad jego montażem i uruchomieniem była niezwykle trudna, gdyż Niemcy, opuszczając teren kopalni, zabrali wszystkie rysunki montażowe.

Dzięki wysiłkom Biura Turbinowego, Zjednoczenie uzyskało pod względem energetycznym samowystarczalność, która pozwoli na usprawnienie pracy w ośmiu podległych mu kopalniach.

Rejestracja kart na węgiel

W związku z rozdziałem węgla w okresie letnim rb. zarządzona zostaje rejestracja kart żywnościowych. Wszyscy posiadacze kart zaopatrzenia Kat. I-iej na mc. lipiec 1947 roku (za wyjątkiem kart RC oraz MK) winni zgłosić się w jednym ze składów węglowych celem dokonania rejestracji.

Każdy rejestrujący uprawniony jest równocześnie do pobrania na odcinek Nr. 31 z kart zaopatrzenia Kat. I-iej na mc. lipiec rb. 100 kg. węgla za cenę zł. 112.

Odcinki Nr. Nr. 8, 9, 10, 11 i 12 z kart węglowych na okres 1946, 1947 zostają unieważnione.

Uf, gorąco! w Łodzi zanotowano wczoraj 39 stopni C.

Pala upałów, jaka nawiedziła w ostatnich dniach cały kraj, nie ominęła także naszego miasta. Wczorajszy dzień był szczególnie upalny i parny. Termometry wskazywały w godzinach południowych 39 stopni Celsjusza w cieniu. Nie było po prostu czym oddychać. Rteć w termometrach zaczęła opadać dopiero wieczorem.

Mieszkańcy Łodzi, jak mogli, chłonili się przed lejącym się z nieba żarem, wyjeżdżając przeważnie poza obręb miasta, nad stawy i na plaże, aby ochłodzić się w orzeźwiających nurtach wody. Inni — zapelnili parki podmiejskie i ogrody, szukając pod drzewami cienia.

Poraz, pierwszy w tym roku widział się wczoraj na ulicach międzyżółty bez marynarek „do figury”. Zwyczaj ten powinien się stanowczo powszechnie przyjąć.

Dobry dzień mieli wczoraj „Łódzianie” i sprzedawcy napojów chłodzących. Łódzianie pili ile wlezie, usiłując bezskutecznie ugasić dociekającą je pragnienie.

W związku z tym warto zaznaczyć, że w niektórych budkach pobierano za szklanecek lemoniady... 15 zł. Dlaczego nikt nie zwraca uwagi na to, aby wody sprzedawane były po cenach obowiązkowych?

Usiadłszy przez chwilę nasłuchiwał, poczem ręka jego poczęła gwałtownie szukać wzdłuż ściany przycisku lampy elektrycznej: odczuł taki sam wstrząs, jakiego doznał w chwili, gdy przestało bić serce jego okrętu. Ucho jego, łowiące bezustannie oddech i wony zaniepokoiło się w chwili gdy oddech ten, ustał.

Gdy tylko zapalił światło, zobaczył, że zemdlała. Ujrzał jej straszna, zniechęconą twarz i nieopanowanymi ruchami topielca rzucił się ku komodzie. Powyciągał wszystkie szuflady, poczem cisnął je na podłogę, wysypując całą zawartość, gdyż znalazł tylko ampulki z kamforą, nie dostrzegając w pierwszej

chwili niklowego pudełeczka, ze strzykawką i igłami.

Gdy znalazł je wreszcie i otworzył, ogarnął go śmiertelny niepokój. Ręce trzęsły mu się tak, że nie był w stanie zanurzyć igły w otwór ampulki, z której należało wyczerpać gęstą oliwę. Trzeba było trzymać strzykawkę i ampulkę zupełnie prosto, podnosić lekko dwoma palcami małą szklaną fiolkę delikatnymi, niemożliwymi do wykonania ruchami, których nauczyła go pielęgnarka. Ampulka wymknęła mu się z dłoni. Rozgniół ją butem, pochwycił drugą, i nłamał szklany czubek. Ale czuł, jak za jego plecami życie ucieka z wiatrego, nieruchomego ciała. Zdawał sobie sprawę, jak cenne były upływające sekundy i organa go taka rozpacz, że omal nie zapłakał. Zobaczył nagle Gonedica tak śmiesznego i wspaniałego owego dnia, w swej kabinie, w której wszystko drżało i trzęsło się, a on grubymi palcami naciągał cierpliwie mikroskopijne stalowe druty i wśród dzikiego huśtania statku przykręcał niedostrzegalne śrubki w wnętrzu swego aparatu. Myśl o radiotelegrafście uspokoiła go. Opanował się, napełnił strzykawkę. Wykonując te czynności powtarzał sobie bezmyślnie wycytane gdzieś zdanie, które wydało mu się słuszne: „Gdy niema się czasu

do stracenia nie należy się spieszyć... Gdy niema się czasu do stracenia nie należy się spieszyć...”

Potem zrobił zastrzyk. Zrobił go bardzo źle, nie śmiając jednym zdecydowanym ruchem zagłębić igły w wyschniętą skórę chudego pośladka. Brak mu było śmiałości lekarzy, którzy wsuwają igłę w ciało, jak w watę. On wypychał ją nieśmiało, raniąc ostrzem, skórę, naciskając i cofając jednocześnie rękę. Pot z jego czoła wielkimi kroplami spływał na ciało jego żony, nad którym pochylał się w rozpacz. Podczas jednej z podróży otwierał nie drgnawszy nawet i nie skrzywiwszy się ropiejące wrzody jednemu ze swych marynarzy, innym znów razem dokonał pewnemu kapitanowi duńskiemu amputacji ręki tak czysto, że lekarze winiszowali mu zreczności.

Gdy strzykawką była wreszcie pusta, rzucił się na schody i poczęł wołać ze wszystkich sił:

— Pani Lepoy, pani Lepoy!

Po chwili z gwałtownością, jakiej nauczył się wśród nawalnic i burz powtórzył znów:

— Pani Lepoy!

Kilku susami znalazł się na parterze i poczęł pięściami walić w drzwi sąsiadki. Odpowiedziało mu tylko głuche echo, dochodzące z pustego mieszkania. (D. c. n.)

Dzień w Łodzi

Telefon: red. dyżurnego 237-94.

DYZURY APTEK

Dzisiejszej nocy dyżurują apteki: Krasieńskiego (Jaracza 32), Wagnera (Piotrkowska 67), Ryty (Kopernika 26), Kohna (Pl. Kościelny 8), Hamburga (Główna 50), Groszkowskiego (11 Listopada 15), Raczynskiego (Kątna 54), Jarzębowski (Ruda Pabianicka).

TEATR

PAŃSTW. TEATR WF
Celestyna F. de Rojasa o godzinie 19-ej.

TEATR TUR
„Profesja Pani Warren” Shawa o godz. 19.15. Premiera prasowa. Passe-partout nieważne.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA
ul. Daszyńskiego 34.

Dziś i codziennie o godz. 19.30 najwspanialsza komedia G. B. Shawa „Żołnierz i bohater” z udziałem Hanny Bielickiej, Adolfa Chomiczkiego, Kazimierza Dejunowicza, Wandy Luczyńskiej, Adama Mikolajewskiego, Danuty Szafarskiej, Ludwika Tatarskiego i Feliksa Zukowskiego.
Kasa czynna od 11—13 i od 15. tel. 123-02.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ LUTNIA

Dziś o godz. 19-tej najpiękniejsza romantyczna operetka F. Lehara „Kraina Uśmiechu”. W rolach głównych wystąpią: M. Ślaski, H. Makowska, Modrzyńska, K. Koszela, S. Piasecka, A. Sawin i K. Chorzewski. Chór, balet i orkiestra pod dyr. W. Szczepańskiego.

Kasa teatru czynna od godz. 11.

TEATR LETNI „BAGATELA”

Piotrkowska 94
Dziś i codziennie komedia R. Nie wiarowicza z piosenkami Z. Gozdawy i W. Slepia.

„ICH DWÓCH”

z udziałem A. DYMSZY, Haliny Ochalskiej, Henryki Stankiewicz, Edwarda Dziewońskiego, Jerzego Pichelskiego i Leopolda Sadurskiego.

Pocz. przedst. o godz. 19.30. Kasa czynna cały dzień, tel. 272-70.

Państwowe Zakłady Przemysłu Bawełnianego Nr 4

ŁÓDŹ — ul. Senatorska Nr 6
poszukują:

1 KRESLARZA do Wydz. Ruchu
1 KOWALA
1 BLACHARZA
TKACZY.

Osobiste zgłoszenia w Wydziale Personalnym Zakładu w godzinach od 8-ej do 14-ej.

Przetarg nieograniczony

**CENTRALNY ZARZĄD PRZEMYSŁU WŁÓKIENNICZEGO
INSPEKTORAT OBRONY PRZECIWOPOŻAROWEJ**

ogłasza przetarg nieograniczony na przebudowę budynku dla Ośrodka Wyszakowawego w Łodzi, przy ul. Tamki Nr. 10.

Szczegółowe warunki przetargu, druki ofertowe i informacje można otrzymać w Inspektoracie Obrony Przeciwpożarowej w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 210 m. 2 od dnia 30 czerwca 1947 r.

Oferty należy składać lub nadsyłać do Inspektoratu Obrony Przeciwpożarowej w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 210 do dnia 12 lipca r. b. do godz. 13-ej, w którym to dniu o godz. 13-ej nastąpi otwarcie ofert.

Przy składaniu ofert obowiązuje wadium 1,5% od ogólnej sumy kosztorysu.

CENY OGŁOSZEN

Za tekstem		
do 100 mm	zł 30,—	za 1 mm szpalty
od 101 do 200 mm	zł 40,—	za 1 mm szpalty
powyżej 200 mm	zł 50,—	za 1 mm szpalty
W tekście		
do 100 mm	zł 40,—	za 1 mm szpalty
od 101 do 200 mm	zł 50,—	za 1 mm szpalty
powyżej 200 mm	zł 60,—	za 1 mm szpalty
Nekrologi		
do 50 mm	zł 25,—	za 1 mm szpalty
od 51 do 100 mm	zł 35,—	za 1 mm szpalty
od 101 do 150 mm	zł 45,—	za 1 mm szpalty
powyżej 150 mm	zł 55,—	za 1 mm szpalty
Ogłoszenia drobne		
osobiste i poszukiwanie rodzin	zł 20,—	za wyraz
handlowe	zł 25,—	za wyraz
zguby	zł 20,—	za wyraz
poszukiwanie posad	zł 10,—	za wyraz
W niedzielę i święta 30 procent drożej.		Minimum 10 słów.

„Społem” zdobyło drugą nagrodę na Wystawie Ziem Odzyskanych

Specjalna Komisja pod przewodnictwem wiceministra Przemysłu — Golańskiego dokonała ostatnio na Wystawie Ziem Odzyskanych oceny stoisk pod kątem wyglądu artystycznego, ekonomii środków ekspresji oraz celowości wystawowej.

Pierwsze miejsce w ocenie tej przyznała Komisja stoisku C. Z. P. Hutniczego, drugie zaś stoisku „Społem”. Na pozostałych miejscach znajdują się stoiska KCZZ,

Ministerstwa Ziem Odzyskanych i Ministerstwa Odbudowy.

Życie partyjne PPS

KOMUNIKAT

Staraniem Wydziału Polityczno-Propagandowego CKW PPS odbędzie się w dniach od 1 do 15 sierpnia r. b. w Kamionce koło Karpacza wakacyjny Kurs Centralnej Szkoły Partyjnej przy CKW PPS przeznaczony dla wykładowców szkół partyjnych.

Uczestnicy mają zapewnione na miejscu bezpłatne mieszkanie i wyżywienie.

Zgłoszenia kandydatów przyjmuje do dnia 5 lipca r. b. Wydział Pol. Propag. WK PPS, ul. Jaracza 45, pokój Nr 6.

Kandydaci zobowiązani są złożyć zaopiniowane przez komitet partyjny podanie wraz z własnoręcznie napisanym życiorysem.

Wydział Kobiecej pracy WK PPS zawiadamia, że rodzice wzgl. opiekunowie, pragnący umieścić swe dzieci na Koloniach letnich, powinni się zgłaszać o wszelkie informacje do WK PPS, ul. Narutowicza 28 — w godzinach od 17-ej do 20-ej codz.

KOMUNIKAT

Instytut Naukowy Organizacji i Kierownictwa — Oddział w Łodzi zawiadamia, że Biblioteka i Wzorcownia, mieszcząca się przy ulicy Narutowicza 107, m. 6, tel. 131-10, czynna będzie w miesiącach letnich (lipiec, sierpień) w poniedziałki, środy i piątki w godz. od 16—19.

Dyrektor

OGŁOSZENIE

Zakład Oczyszczania Miasta ogłasza przetarg ograniczony na wykonanie robót murarskich w kotłowni hali garażowej przy ul. Łagiewnickiej Nr 63.

Bliższe informacje oraz ślepy kosztorys można otrzymać w Zakładzie Oczyszczania Miasta, pokój Nr 10, w godzinach urzędowych. Oferty, odpowiadające treści ślepego kosztorysu w zalakowanej kopercie z napisem: „Oferta na wykonanie robót murarskich w kotłowni hali garażowej” należy składać do dnia 10 lipca r. b. do godz. 10-ej pod wyżej wskazanym adresem, gdzie również w tym samym dniu nastąpi otwarcie ofert.

W ofercie należy podać oddzielnie koszt robót z własnym materiałem i koszt robót bez materiału.

Wadium przetargowe w wysokości 3% sumy oferowanej należy wpłacić do kasy Z.O.M-u Łódź, ul. Łagiewnicka 63, a kwit dołączyć do oferty.

Z.O.M. zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, a także prawo uznania, że przetarg nie dał wyników bez podania powodów i ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań. Łódź, dnia 28 czerwca 1947 r. Zakład Oczyszczania Miasta

UNIWAŻNIAM zagubioną metrykę urodzenia i zaświadczenie ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego na naz. Bułhski Wojciech.

Dziś dnia 30 b.m. wybieramy Pełnomocników

Powszechnej Spółdzielni Spożywców w sklepach:

MIEJSCE ZEBRANIA	Nr Nr i adresy sklepów	Godz.
Szkoła Pow. nr. 40	29 — Długosza 14	18.15
Waryńskiego 9	132 — Gazowa 9	
	133 — Okrzei 18	
Szkoła Pow. nr. 127	106 — Piramowicza 16	18.15
Jaracza 63	118 — Jaracza 55	
	103 — Tramwajowa 13	
Szkoła Pow. nr. 36	51 — Włockowskiego 61	18.15
Gdańska 29	179 — Włockowskiego 38	
	520 — 1-go Maja 31/33	
Szkoła Pow. nr. 108	70 — Rzgowska 216	18.15
Rzgowska 175		

PAŃSTWOWE UZDROWISKA DOLNOŚLĄSKIE ZIEMI KŁODZKIEJ

DLUGOPOLE - ZDRÓJ:	WSKAZANIA LECZNICZE:
400 m n.p.m. w dolinie Nysy Kłodzkiej	Choroby serca, krwi, nerwów, kości.
DUSZNIKI - ZDRÓJ:	
568 m n.p.m. w Górach Bystrzyckich	Choroby serca i naczyń krwionośnych, niedokrwistość, choroby kobiece.
KUDOWA - ZDRÓJ:	
400 m n.p.m. u stóp malowniczej Hejzowiny	Choroba Basedowa, choroby serca i naczyń, niedokrwistość, stany wyczerpania.
ŁADEK - ZDRÓJ:	
450 m n.p.m. w Górach Kłodzkich	Reumatyzm, artretyzm, stany porażkowe, choroby skóry, choroby kobiece.
POLANICA - ZDRÓJ:	
(dawniej Puszczyków) 400 m n.p.m. w dolinie Kłodzkiej Bystrzycy	Choroby serca i naczyń krwionośnych, nerwobóle.

Ryczałty pensjonatowe od zł 500,— do zł 550,— dziennie,
dla świata Pracy od zł 400,— do zł 450,— dziennie.

PROSPEKTY w „ORBISIE”.

ZAWIADOMIENIE O PRZETARGU

**DYREKCJA OKRĘGOWA KOLEI PAŃSTWOWYCH W ŁODZI,
WYDZIAŁ ELEKTROTECHNICZNY**
ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie **INSTALACJI OŚWIETLENIA ELEKTRYCZNEGO I SIŁY** w starej Parowozowni i Warsztatach Mechanicznych na stacji KUTNO — AZORY.

Otwarcie ofert odbędzie się w Wydziale Elektrotechnicznym, dnia 16 lipca 1947 r., o godzinie 10-tej rano.

Wadium w wysokości 1% należy wpłacić przed przetargiem w Kasie Dyrekcji.

Kwit o wpłaceniu wadium należy załączyć do oferty. Ślepy kosztorys, warunki składania ofert i wszelkie informacje można otrzymać w Wydziale Elektrotechnicznym.

Termin wykonania podać w ofercie.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo wyboru oferenta lub unieważnienia przetargu bez podania powodu.

CZYTAJCIE PRASĘ SOCJALISTYCZNĄ

OGŁOSZENIA DROBNE

Lekarze

LECZNICA PRZYCHODNIA Piotrkowska 3. Porady ambulatoryjne i domowe lekarzy specjalistów. Analizy, Piotrkowska 3, tel. 216-48, godziny przyjęć od 10—7.

GABINET DENTYSTYCZNY Maksymiliana Pregera ze Lwowa. Specjalność: nowoczesna protetyka zębów, Gdańska 26-a (róg Zawadzkiej), tel. 169-00.

DR. MED. M. ZAURMAN, specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Przyjmuje 8—10 i 5—7. Narwot 8, tel. 129-39.

Dr med. SIENKO KSAWERY, specjalista chorób skórnych, wenerycznych, pęcherza. Przyjmuje ul. Kilińskiego 132, w godz. 12—2 i 4—6. Tel. 205-55.

Kupno i sprzedaż

LAK do butelek zielony, czerwony, ceny fabryczne poleca Wytwórnia Chemiczna „AS” w Łodzi, ul. Południowa 78/80, tel. 117-74. —7047

Nauka i wychowanie

MATEMATYKI, logiki, logistyki, semantologii, meologii, teorii poznania u dzieci, doświadczony profesor, Bednarska 24, m. 18. —7205

Redaktor naczelny:

ARTUR KARACZEWSKI — przyjmuje od godz. 12-ej do 13-ej.

SEKR. RED. — od godz. 10-ej do 11-ej.

WYDAWCA: Spółdzielnia Wydawnicza „WIEDZA”

NASZE TELEFONY:

Redakcja:	Administracja:
Redaktor naczelny 130-46	Dyrektor admin. 257-93
Sekr. Red. 144-18	Sekretariat admin. 136-91
Redaktor dyżurny	Prenumerata, kolportaż i kasa 261-93
i redaktor działów 257-94	Ekspedycja
Centrala 130-46	i Dział ogłoszeń 256-37
	Rozdzielnia 272-57

Redakcja — Łódź, Piotrkowska 68, Administracja — Łódź, Piotrkowska 70. Redakcja honoruje tylko artykuły zamówione i rękopisów nie zwraca się. Warunki prenumeraty: miesięcznie z dostawą do domu — zł 90, prenumerata zbiorowa (od 20 egz. — zł 60. Prenumerata z odbiorem w Administracji — zł 75.

51-015020

Drukarnia Nr 4, Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik”, Łódź, ul. Żwirki 2.